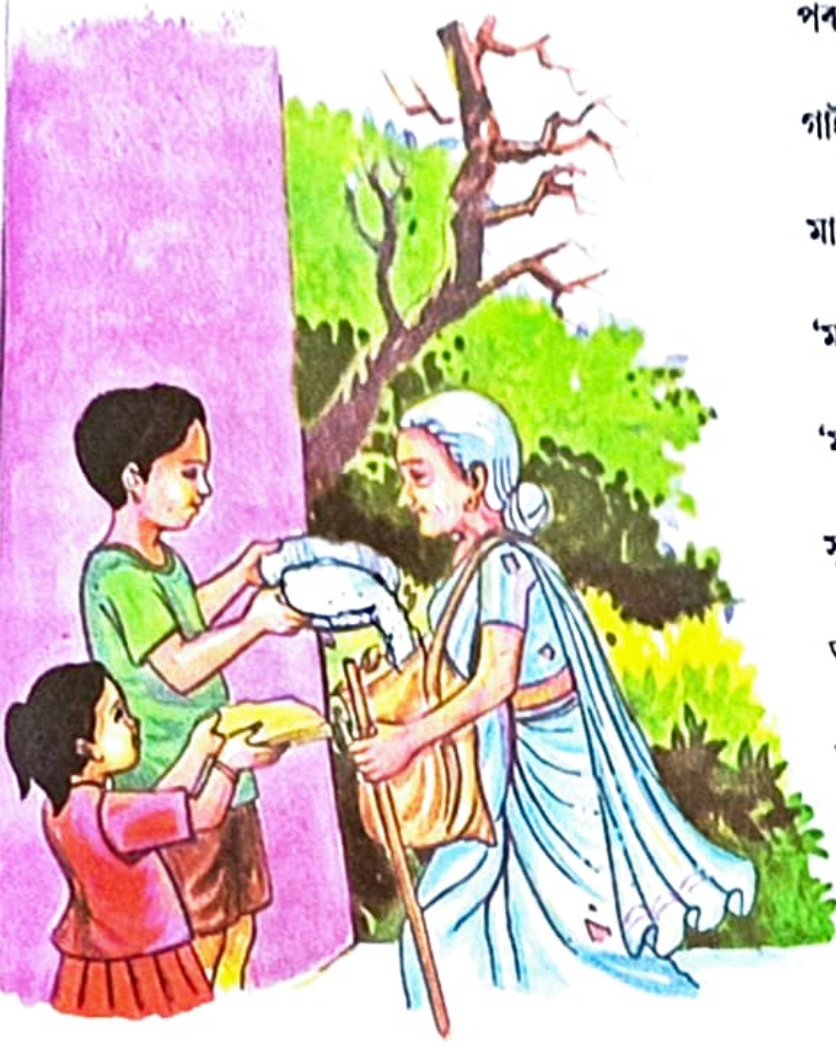

পৃথিবীৰ প্ৰতিগৰাকী মানুহেই ওৰেটো জীৱন সুখৰ সন্ধান কৰে। সুখৰ অনুভূতিয়ে সকলোকে বোমাঞ্চিত কৰি তোলে। কিন্তু এই সুখৰ সূত্ৰ প্ৰত্যেকৰ বাবে বেলেগ বেলেগ হ'ব পাৰে। সুখ বিচাৰি আকৌ বহুতে দুখৰ সাগৰতহে ককুবকাই থাকিব লাগে। জীৱনৰ তাৎপৰ্য অনুধাৱন কৰা মানুহে জানে যে আনৰ সুখত সুখী আৰু আনৰ দুখত দুখী অনুভৱ কৰিব পাৰিলেহে প্ৰকৃত সুখৰ মুখ দেখাটো সম্ভৱ। কবিয়েও কৈছে — 'পৰৰ কাৰণে কান্দিব জানিলে কান্দোনতো সুখ পায়।' সেয়েহে, আনৰ মাজত নিজক বিলাই দিব পাৰিলে, নিজক আৱিষ্কাৰ কৰিব পাৰিলে আৰু নিঃস্বার্থভাৱে আনক আপোন কৰিব পাৰিলে জীৱন সুখময় হৈ পৰে। 'পৃথিবীখনেই আমাৰ ঘৰ, আমি সকলোৱেই ভাই-ভনী' — এইবুলি ল'ব পাৰিলে আমাৰ জীৱন সুখৰ আকৰ হৈ পৰিব। জীৱন হৈ পৰিব অৰ্থপূৰ্ণ।

সুখ সুখ বুলি মানুহ বলিয়া
নেদেখে সুখৰ মুখ,
সুখ বিচাৰোঁতে পায় সংসাৰত
দুখৰ উপৰি দুখ।
দেখিও নেদেখা কিয় দিন-কণা,
সুখ হে হাতত আছে;
যিয়ে দিব পাৰে স্বার্থ বলিদান
সুখ ফুৰে পাছে পাছে।
অকল নিজৰ নিমিত্তে নহয়
আমাৰ জীৱন ভাই;
পৰৰ কাৰণে খাটিব পাৰিলে
সংসাৰ সুখৰ ঠাই
পৰৰ অভাৱ, পৰৰ দুখত,
হিয়া যদি পমি যায়;
পৰক আপোন কৰিব পাৰিলে
সংসাৰত দুখ নাই।
শক্তি-সাম্ৰথ পৰৰ সুখত
বিলাব পাৰিলে ভাই,
পৰৰ কাৰণে কান্দিব জানিলে
কান্দোনতো সুখ পায়।

সকলো আপোন মত নব-নাৰী,
 কাক নো বুজিবা পৰা
 পৰম পিতাৰ সকলো সন্তান
 পৃথিৱী আমাৰ ঘৰ।
 গাই-গোটা পেটে উৰাল নহ'বা,
 লোকৰ মুখলৈ চোৰী,
 মানুহৰ সেবা, মানুহৰ পূজা,
 পৰিত্ৰ বনত লোৰী।
 'মই' 'মোৰ' বুজি নাথাকিবা মজি
 মোহৰ জালত পৰি,
 'মই' 'মোৰ' ভাবে তললৈ বুৰাব
 নাপাব বক্ষাৰ তনী।
 সুখৰ দুখৰ মনেই কাৰণ।
 মনক কৰিবা গিত;
 ত্যাগত লভিবা পৰম সম্ভোগ,
 সাধিবা লোকৰ হিত,
 স্বার্থৰ বাটত দুখৰ কাঁইট;
 খোজে পতি বিফে হুলে,
 নিস্বার্থৰ বাট, সেমুৰীয়া আলি;
 সুগন্ধি কুসুম ফুলে।
 যথার্থ নিস্বার্থ মৰমী জীৱন,
 বিশ্ব-প্ৰেমে ভৰপূৰ,
 বিশ্বৰ সকলো ডাই-ডনী তাৰ
 সুখৰ নপৰে ওৰ।

কবি - আনন্দচন্দ্ৰ আগৰৱালা

(উৎস- আনন্দচন্দ্ৰ আগৰৱালা গ্ৰন্থাবলী, প্ৰকাশক- অসম সাহিত্য সভা, ১৯৭৪ চন, পৃষ্ঠা- ১২)

কবি পৰিচয় (১৮৭৪-১৯৩৯)— কবি আনন্দচন্দ্ৰ আগৰৱালাৰ তেজপুৰৰ কলংপুৰ মৌজাৰ বৰঙাবাৰীত ১৮৭৪ চনৰ ৫ ছেপ্টেম্বৰত জন্ম হৈছিল। তেখেতৰ পিতৃৰ নাম কাশীৰাম আগৰৱালা আৰু মাতৃৰ নাম বাধিকা আগৰৱালা। তেখেতে বৰঙাবাৰী পাঠশালা বিদ্যালয়ৰ পৰা প্ৰাথমিক শিক্ষা

লাভ কৰে। তাৰপাছত তেজপুৰৰ চৰকাৰী হাইস্কুলৰ পৰা এণ্ট্ৰেন্স পাছ কৰি কলিকতাৰ (কলকাতাৰ) মেট্ৰোপলিটান ইন্সটিটিউটত নাম লগায় যদিও পঢ়াশুনা শেষ নকৰিলে। কৰ্মময় জীৱন শিক্ষকতাবে আৰম্ভ কৰি পাছত আৰক্ষী বিভাগত ভৰ্তি হৈ শেষলৈ জিলা আৰক্ষী অধীক্ষক হয়গৈ।

আনন্দচন্দ্ৰ আগৰৱালা এগৰাকী কবি, প্ৰবন্ধকাৰ আৰু প্ৰত্নতত্ত্ববিদ আছিল। তেখেতে সেইসময়ৰ 'জোনাকী' কাকতত কবিতা লিখি সাহিত্য-জগতত প্ৰৱেশ কৰে। তেখেতে কেইবাটাও ইংৰাজী কবিতা ভাঙনি কৰি 'ভাঙনি কোঁৱৰ' উপাধি পাইছিল। তেখেতৰ ৰচনাসমূহৰ ভিতৰত — 'কোমল পাঠ', 'শিশু পাঠ' আৰু 'জিলিকনি' আদি উল্লেখযোগ্য। প্ৰথম দুখন শিশু পাঠ্য আৰু শেষৰখন কবিতাৰ সংগ্ৰহ। সংখ্যাত তাকৰ হ'লেও আধুনিক কবিতাৰ পৰম্পৰা সৃষ্টিত তেখেতৰ অৱদান নুই কৰিব নোৱাৰি।

ক্ৰিয়া-কলাপ

ক — পাঠভিত্তিক ক্ৰিয়া

১। কবিতাটো শুদ্ধ উচ্চাৰণেৰে পঢ়া।

২। কবিতাটো ছন্দ, লয় ৰক্ষা কৰি আবৃত্তি কৰা।

৩। উত্তৰ দিয়া।

(ক) সুখ-সুখ বুলি সংসাৰত সুখ বিচাৰোঁতে মানুহে কি পায়?

(খ) কবিয়ে মানুহক 'দিন কণা' বুলি কিয় কৈছে।

(গ) সুখ পাবলৈ হ'লে আমি কি বলিদান দিব লাগিব?

(ঘ) পৰমপিতাৰ সন্তান বুলি কাক কোৱা হৈছে?

(ঙ) স্বাৰ্থৰ বাটত কিহে বিস্ফে বুলি কবিয়ে কৈছে?

(চ) সুগন্ধি কুসুম ক'ত ফুলে?

(ছ) জীৱনটো অকল নিজৰ নিমিত্তে নহয়, তেনেহ'লে কাৰ বাবে?

(জ) কি কৰিব পাৰিলে সংসাৰৰ পৰা দুখ নোহোৱা হ'ব?

৪। কবিতাটোৰ মূলভাব নিজৰ কথাৰে লিখা।

৫। সংসাৰত সুখ পাবলৈ হ'লে কি কি কৰিব লাগিব? কবিতাটোৰ আলমত লিখা।

১। তলৰ শব্দবোৰৰ অৰ্থ শব্দ সম্ভাৰ আৰু অভিধান চাই লিখা।

দিন কণা —	গাই-গোটা-পেটে ভঁৰাল —	নিঃস্বার্থ —
স্বার্থ —	পৰিত্ৰ —	ওৰ —
বলিদান —	তৰী —	অভাৰ —
থিত —	যথার্থ —	পমি —
হিত —	বৰত —	সামৰথ —
সন্তোষ —	পৰমপিতা —	হুল —

৭। দেখিও নেদেখা কিয় দিন-কণা

সুখ হে হাততে আছে;

যিয়ে দিব পাৰে স্বার্থ বলিদান

সুখ ফুৰে পাছে পাছে।

— কবিয়ে দিন কণা বুলি কাক আৰু কিয় কৈছে?

মানুহৰ পাছে পাছে সুখ ফুৰিবলৈ হ'লে মানুহে কি কৰিব লাগিব?

৮। প্ৰসংগ সংগতি লগাই ব্যাখ্যা কৰা।

যথার্থ নিস্বার্থ মৰমী জীৱন

বিশ্ব-প্ৰেমে ভৰ-পূৰ,

বিশ্বৰ সকলো ভাই-ভনী তাৰ,

সুখৰ নপৰে ওৰ।

৯। বাক্য ৰচনা কৰা।

স্বার্থ-বলিদান

সুগন্ধি

সেন্দূৰীয়া

ভৰ-পূৰ

দিন কণা

খ — ভাষা অধ্যয়ন (ব্যৱহাৰিক ব্যাকৰণ)

১০। কবিতাটোত থকা যুৰীয়া শব্দকেইটা বিচাৰি উলিয়াই বাক্য সাজা।

১১। কবিতাটোত থকা 'সন্তান' শব্দটোৱে উভয়লিঙ্গ বুজাইছে।

এনে শব্দৰ পুংলিঙ্গ আৰু স্ত্ৰীলিঙ্গ বুজাবলৈ ক্ৰমে কন্যা আৰু পুত্ৰ শব্দ ব্যৱহাৰ কৰা হয়।
যেনে- কন্যা সন্তান — পুত্ৰ সন্তান।

একেদৰে কিছুমান শব্দৰ লিঙ্গ পৰিৱৰ্তন কৰিবলৈ হ'লে মতা, মাইকী শব্দ ব্যৱহাৰ কৰা হয়।
যেনে - মতা মানুহ — মাইকী মানুহ

তলৰ শব্দবোৰৰ লিঙ্গ পৰিৱৰ্তন কৰা।

হাতী   মানুহ   ম'হ   ছাগলী   কুকুৰা

১২। "নিস্বার্থৰ বাট, সেন্দুৰীয়া আলি,
সুগন্ধি কুসুম ফুলে।"

সেন্দুৰ শব্দটোত '-ঈয়া' প্ৰত্যয় যোগ হৈ সেন্দুৰীয়া হৈছে।

যেনে— সেন্দুৰ + ঈয়া = সেন্দুৰীয়া

তেনেদৰে তলৰ শব্দকেইটাৰ প্ৰত্যয় ভাঙি দেখুওৱা।

চুলীয়া   তেলীয়া   কপটীয়া   পাহাৰীয়া   সেউজীয়া   নগৰীয়া

জানো আহা

গাই-গোটা-পেটে-ভঁৰাল

ওৰ পৰে

সেন্দুৰীয়া আলি

ওপৰত উল্লেখ কৰা জতুৱা ঠাঁচকেইটা কবিতাটোত আছে। ইতিমধ্যে তোমালোকে জতুৱা ঠাঁচৰ বিষয়ে কিছু কথা জানি আহিছা। প্ৰত্যেক ভাষাতেই ভাৰ প্ৰকাশৰ কিছুমান নিজা নিজা ঠাঁচ আছে। আমাৰ অসমীয়া ভাষাত এই জতুৱা ঠাঁচৰ ব্যৱহাৰ আছে। জতুৱা ঠাঁচ ভাষাৰ সম্পদ আৰু ই ভাষাৰ সৌন্দৰ্য, ভাষাৰ গভীৰতা বৃদ্ধিত সহায় কৰে। সেয়েহে জতুৱা ঠাঁচ ব্যৱহাৰ কৰিব জনাটো প্ৰয়োজনীয় কথা। জতুৱা ঠাঁচ শুদ্ধকৈ প্ৰয়োগ কৰিলে বাক্য শুনিবলৈ শুৱলা হয় আৰু প্ৰকৃত অৰ্থ ওলাই পৰে।

তলত কিছুমান জতুৱা ঠাঁচ দেখুওৱা হ'ল।

কথা দে	নাম থ	মূৰ খা	ঘৰ পাত
কাণ কৰ	পেট পা	হাত সাৰ	মন খা
গা ঘেলা	বাট মাৰ	হাত লৰ	হাত ধো

১৩। তলৰ সৰল বাক্যবোৰ যৌগিক বাক্যলৈ পৰিৱৰ্তন কৰা।

উদাহৰণ— সৰল বাক্য — মণিয়ে ভাত খাই স্কুললৈ গ'ল।
যৌগিক বাক্য — মণিয়ে ভাত খালে আৰু স্কুললৈ গ'ল।

- সঁচা কথা ক'লে সকলোৱে মৰম কৰিব।
- ব্যায়াম নকৰিলে স্বাস্থ্য ভালে নাথাকিব।
- পৰীক্ষাত প্ৰথম হোৱা বাবে প্ৰমোদক সকলোৱে ভাল পাইছিল।
- ৰবীন আহিল, শ্যামল নাহিল।
- খেলুৱৈৰ দলটোৱে জিৰণি লৈ উঠি খেলপথাৰত নামিল।

গ — জ্ঞান সম্প্ৰসাৰণ

তুমি তোমাৰ বন্ধু বা ওচৰ চুবুৰীয়াক বিপদত সহায় কৰি বা তেওঁলোকৰ আনন্দত সন্তুষ্টি লাভ কৰি হোৱা তোমাৰ অনুভৱ বহলাই লিখা।

১৪। স্বাৰ্থপৰ মানুহ আৰু স্বাৰ্থ বলিদান দিয়া মানুহৰ দোষ, গুণবোৰ কেনেধৰণৰ কামত ফুটি উঠে লিখা।

জানো আহা

বিশ্ব-প্ৰেম মানে সাৰ্বজনীন প্ৰেম বা মানৱ প্ৰেম। এনেদৰে বিশ্ব শব্দৰ লগত আন আন শব্দ যোগ হৈ একো একোটা নতুন শব্দ গঠন হৈছে। তেনেধৰণৰ শব্দ তলত দিয়া হৈছে। পঢ়ি শিকা।

- বিশ্ব পিতা — সৃষ্টিকৰ্তা
- বিশ্ববাসী — জগতবাসী, মানৱজাতি

• বিশ্ব-বিখ্যাত	}	—	গোটেই পৃথিৱীতে জনাজাত
• বিশ্ব বিখ্যাত			
• বিশ্ববিদ্যালয়	—	—	বিভিন্ন বিষয়ৰ শিক্ষাৰ সৰ্বোচ্চ অনুষ্ঠান
• বিশ্বব্যাপী	—	—	পৃথিৱীৰ সকলো ঠাইতে বিস্তৃত বা বিয়পি থকা
• বিশ্ব সাহিত্য	—	—	বিশ্বৰ সাহিত্য, সকলো সময়ৰে আৰু সকলো দেশৰে
• বিশ্বকোষ	—	—	উপযোগী সাহিত্য
			সকলো বিষয়ৰ জ্ঞান দিব পৰা পুথি বা গ্ৰন্থ

জানো আহা

নেলছন মাণ্ডেলাৰ পৰিচয়— দক্ষিণ আফ্ৰিকাৰ বৰ্ণ বিদ্বেষ বিৰোধী সংগ্ৰামৰ প্ৰখ্যাত নেতা নেলছন মাণ্ডেলা। সমগ্ৰ জীৱন কৃষ্ণাংগসকলৰ মুক্তিৰ বাবে সংগ্ৰাম কৰা এইজনা ব্যক্তিৰ জন্ম হৈছিল ১৯১৮ চনৰ ১৮ জুলাইত দক্ষিণ আফ্ৰিকাৰ ট্ৰান্সকি (Transkei)ত। মাণ্ডেলাই জোহানেছবাৰ্গত আইন শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি তাতে ওকালতিৰে কৰ্মজীৱন আৰম্ভ কৰে।

১৯৪৪ চনত তেওঁ আফ্ৰিকান নেছনেল কংগ্ৰেছত যোগদান কৰে আৰু ১৯৪৮ চনত শ্বেতাংগ শাসকৰ বিৰুদ্ধে সংগ্ৰাম আৰম্ভ কৰে। তেওঁৰ এই সংগ্ৰামৰ কাৰণে শ্বেতাংগ চৰকাৰে নেছনেল কংগ্ৰেছক নিষিদ্ধ ঘোষণা কৰে। কিন্তু নেলছন মাণ্ডেলাই কৃষ্ণাংগসকলৰ অধিকাৰৰ দাবীত তীব্ৰ আন্দোলন গঢ়ি তোলে। ১৯৬২ চনত দক্ষিণ আফ্ৰিকাৰ শ্বেতাংগ চৰকাৰে মাণ্ডেলাক গ্ৰেপ্তাৰ কৰি পাঁচ বছৰৰ বাবে কাৰাদণ্ড বিহে, পাছত (১৯৬৪) চনত তেওঁক যাবজ্জীৱন কাৰাদণ্ড বিহে। সুদীৰ্ঘ ২৭ বছৰ কাৰাবাস খাটি সমগ্ৰ বিশ্বৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰে। অৱশেষত বিশ্বৰ বিভিন্ন দেশৰ সংগঠনৰ প্ৰবল হেঁচাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত ১৯৯০ চনত মাণ্ডেলাক বিনাচৰ্তে মুক্তি দিয়ে। মাণ্ডেলাৰ নেতৃত্বতে দক্ষিণ আফ্ৰিকাৰ বৰ্ণ বৈষম্যবাদৰ অৱসান ঘটে। ইয়াৰ স্বীকৃতিস্বৰূপে তেওঁক ১৯৯০ চনত শান্তিৰ নোবেল বঁটা দিয়া হয়। নিজৰ জীৱন বিপন্ন কৰি আনৰ বাবে নিঃস্বার্থভাৱে কাম কৰি এইজনা ব্যক্তিয়ে সুখ অনুভৱ কৰিছিল। পৃথিৱীত এনে বহু ব্যক্তি আছে যিয়ে আনৰ মংগলৰ বাবে কাম কৰি সুখ পায়।

ঘ — প্ৰকল্প

১৫। আনন্দচন্দ্ৰ আগৰৱালাৰ এটি কবিতা সংগ্ৰহ কৰি ডাঠ কাগজত লিখি শ্ৰেণীকোঠাত আৰ্ভু কৰা।

পাঠটোৰ পৰা আহৰণ কৰিবলগীয়া অৰ্হতা

- শুদ্ধ আৰু স্পষ্টকৈ কবিতা পঢ়িব আৰু আবৃত্তি কৰিব পৰা
- পাঠভিত্তিক প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিব পৰা
- কবিতাৰ মূলভাৱ বুজি পোৱা
- কঠিন শব্দৰ অৰ্থ বুজি পোৱা
- কবিতাৰ প্ৰসংগ অনুসৰি ব্যাখ্যা কৰিব পৰা
- বাক্যত যুৰীয়া শব্দৰ ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা
- লিঙ্গ পৰিৱৰ্তন কৰিব পৰা
- প্ৰত্যয় ভাঙি দেখুৱাব পৰা
- শব্দৰ পৰা বিভক্তি বাছিব পৰা
- বাক্য ৰচনা কৰিব পৰা
- জতুৱা ঠাঁচৰ ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা
- কবিতাটোৰ পৰা মূল্যবোধৰ জ্ঞান আয়ত্ত কৰা
- স্বাৰ্থপৰ মানুহ আৰু স্বাৰ্থ বলিদান দিয়া মানুহৰ দোষ, গুণবোৰ বিচাৰ কৰি উলিয়াব পৰা
- কবি আনন্দচন্দ্ৰ আগৰৱালাৰ ৰচিত কবিতাসমূহৰ লগত পৰিচয় হোৱা আৰু আবৃত্তি কৰিব পৰা

শিকাৰৰ পাঠভিত্তিক অৰ্হতাৰ মূল্যায়ন

কবিতা পাঠ	কবিতাটো শুদ্ধ আৰু স্পষ্টকৈ পঢ়ি বুজি পোৱা	কবিতাটো আবৃত্তি কৰিব পৰা	পাঠভিত্তিক প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিব পৰা আৰু কবিতাটিৰ মূলভাৱ বুজি পোৱা	কঠিন শব্দৰ অৰ্থ জনা	কবিতাটোৰ পৰা দিয়া দক্ষা ব্যাখ্যা কৰিব পৰা
ভাষা অধ্যয়ন (ব্যৱহাৰিক ব্যাকৰণ)	বাক্যত যুৰীয়া শব্দৰ ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা	লিঙ্গ পৰিৱৰ্তন কৰিব পৰা	প্ৰত্যয় আৰু বিভক্তিৰ ব্যৱহাৰ জনা	বাক্য ৰচনা কৰিব পৰা	জতুৱা ঠাঁচৰ ব্যৱহাৰ জানিব পৰা
জ্ঞান সম্প্ৰসাৰণ	কবিতাটোৰ পৰা মূল্যবোধৰ জ্ঞান আয়ত্ত কৰিব পৰা	স্বাৰ্থপৰ মানুহ আৰু স্বাৰ্থ বলিদান দিয়া মানুহৰ দোষ, গুণবোৰ বিচাৰ কৰি উলিয়াব পৰা			
প্ৰকল্প	আনন্দচন্দ্ৰ আগৰৱালাৰ অন্য কবিতা সংগ্ৰহ কৰি আবৃত্তি কৰিব পৰা				

অৰ্হতা আয়ত্ত হ'লে ওপৰৰ তালিকাখনৰ তলৰ খালী ঘৰত ✓ চিন দিব আৰু নহ'লে x চিন দিব। অৰ্হতা আয়ত্ত নোহোৱা শিকাৰক অতিৰিক্তভাৱে শিকাই পুনৰ মূল্যায়ন কৰিব।